

tighjælp, de maatte have oppebaaret, men aabner ikke en tilsvarende Adgang for de gamle. Ja, men det er jo — og det ved det ærede 2det Medlem for 4de Kreds — nogle agitatoriske Talemaader, som ikke har noget med Virkeligheden at gøre, som der ikke er noget som helst sagligt eller faktisk i. De gamle faar nemlig akkurat den samme Eftergivelse, som Alimentanter faar, men man ophæver ikke Fattighjælpens Virkninger overfor Aldersrentelovgivningen, og det er en Sag, som er Alimentanterne og Stillingen overfor dem fuldkommen uvedkommende. Man stiller med Hensyn til Fattighjælpen alle Personer, som har nydt denne, og overfor hvem Kommunalbestyrelserne vil anvende denne Lovgivning, ganske ens, det vil det ærede Medlem ikke kunne benægte. Men Særbestemmelser i den sociale Lovgivning overfor Virkningerne af Nydelse af Fattighjælp sættes ikke til Side, og det finder jeg i og for sig vilde være betænkeligt at gøre baade for den Ulighed, der derigennem vilde skabes rundt omkring i Landets Kommuner, og tillige for den sociale Virkning, som en saadan Lovgivning med visse smaa Mellemrum vilde have.

Jeg forstaar, at Lovforslaget skal henvises til Behandling i et Udvalg, og jeg anbefaler det til Overvejelse i Forventning om, at disse Overvejelser maa føre til det Resultat, at det høje Landsting ved Behandlingen af denne Sag kan se bort fra Forretningsordenens Bestemmelser ud fra ganske de samme Betragtninger, som jeg haaber maa føre til, at man gør noget tilsvarende med Hensyn til andre Sager, som i Dag foreligger til Behandling for det høje Ting.

Steincke: Det ærede 3die Medlem for 5te Kreds (J. Chr. Møller) fremsatte et Par Bemærkninger, hvortil jeg gerne vil knytte nogle faa Udtalelser. Det ærede Medlem mente, at jeg, som gennem mange Aar har beskæftiget mig med Fattigvæsensadministration, maatte give ham Ret i, at der var en hel Række Mennesker, som med Rette kunde kaldes uværdige trængende, og den højtærede Indenrigsminister var i og for sig inde paa det samme Spørgsmaal. Der er for saa vidt ingen Grund, synes jeg, til at diskutere det her, som Lovforslaget ikke gaar videre end til at overlade Kommunalbestyrelserne at afgøre, i hvilke Tilfælde Fattighjælpen skal eftergives og i hvilke ikke. Jeg fremsatte om Spørgsmaalet „uværdige“ kun en almindelig Bemærkning, som jeg fastholder,

idet jeg skal tilføje, at det almindelige rent moralske Begreb „Værdighed“ er af den Karakter, at man ved at anvende det overfor dette Spørgsmaal meget let netop begaar en stor Uretfærdighed. Det er overordentlig vanskeligt at bedømme rent moralsk, i hvilken Udstrækning den positive Fattigdom, Børnerigdom o. s. v. har trykket disse Mennesker ned, om det er selvforskyldt eller uforskyldt; derfor er jeg en principiel Modstander af at anvende en saadan Maalestok. Jeg synes, som sagt, ikke, der er nogen Grund til at diskutere det Spørgsmaal i Anledning af det foreliggende Forslag, da det bliver Kommunalbestyrelserne, der maa tage Ansvaret for det Skøn, de anlægger i det enkelte Tilfælde.

Jeg kan heller ikke være enig med det ærede 3die Medlem for 5te Kreds i, at der er en hel Række Mennesker, som, naar de faar Fattighjælp eftergivet i Dag, kommer igen i Morgen. Det er ikke min Erfaring. Min Erfaring er i og for sig den, at navnlig i de Tilfælde, som blev nævnt af det ærede 2det Medlem for 4de Kreds: hvor der bliver indsendt Ansøgning om Eftergivelse af Fattighjælp, bestræber Folk sig til det yderste for ikke at komme tilbage, naar de en Gang er sluppet ud af Fattigvæsenet. Det drejer sig om Masser af Mennesker, der har været dybt inde under Fattigvæsenet, men naar de er kommet ud, ser vi dem aldrig mere. Det har jeg personlig set mange Eksempler paa.

Den almindelige Uvillie, naar det drejer sig om Fattigunderstøttelse, kulminerer altid i Angreb paa Alimentanterne. Jeg hører til dem, der baade skriftlig og mundtlig mange Gange har kæmpet for den Opfattelse, at man skulde indprente i Befolkningen Følelsen af det Ansvar, man har overfor dem, man sætter i Verden. Jeg paakalder altsaa paa ingen mulig Maade nogen særlig Overbærenhed overfor dem, der løber fra dette Ansvar, men saadan under eet at lade, som om alle Alimentanter hører til de uværdigt trængende, hvis de faar Fattighjælp som Alimentanter, vil jeg dog heller ikke være med til. Jeg kender mangfoldige Tilfælde, hvor vedkommende har gjort det yderste for at fyldestgøre sin Forsørgerpligt, men er hindret deri gennem Sygdom eller positiv Fattigdom. Jeg kender andre Tilfælde, hvor vedkommende i en Aarrække har kunnet betale, men saa, fordi han er blevet gift eller paa Grund af Sygdom eller andre Forhold indenfor sin legitime Familie, ikke længere har været i Stand til at fyl-